

JAKARIYA

TA KITABU

Kitabu faamucogo

Cira Jakariya ni cira Hagize ka ciraya ke wagati kelen na. Masaceba Sirusi tun ka Yahudiya mɔgɔ waga bilooru (50 000) minw bla ka na Zeruzalemu, ka na Alabatosoba lɔ kokura, Jakariya ni Hagize tun ye o Yahudiyaw dɔw ye.

Jakariya ka o mɔgɔw ja gbɛɛya, ko o ye Matigi Ala ta batoso lɔ, ani ka teren Ala ye kosebe. Jakariya ni Hagize ta kumaw sababu ra, Alabatosoba sera ka lɔ ka ban. Sarakalasebaga minw ye Zorobabeli ni Yosuwe ye, olugu le tun be o baaraw namɔgɔw ye.

Nin kitabu taranna taranyɔrɔ fla. A taranyɔrɔ kelen kelen beɛ sebera a ta wagati ra. A taranyɔrɔ fɔlɔ ra (1–8), Ala ka tagamasiyen seegi yira cira Jakariya ra. Ala ta meleke dɔ le be o tagamasiyenw kɔrɔ fɔ Jakariya ye, k'a yira a ra ko Ala bena na a ta mɔgɔw demɛ, ka Zeruzalemu dugu ni Alabatosoba lɔ kokura tuun, ka Zorobabeli ke jamana namɔgɔw ye.

A taranyɔrɔ flanan na (9–14), cira b'a yira ko Ala bena kiti ben siya tɔw kan kuntigiba nawagati ra. Ala bena sebagaya di a ta mɔgɔw ma, k'a to Zeruzalemu ye se sɔrɔ a juguw beɛ kan. Cira ka o le fɔ ko: «Matigi Ala le bena ke dunuɲa beɛ ta masace ye. O lon na, Matigi Ala kelenpe le bena ke Ala ye, ale kelenpe tɔgɔ le bena fɔ» (14.9).

Ala bena o kuntigi le ci ka na ni hera ni terenninya ye. Ale bena ke masace ye; a bena se sɔrɔ, k'a majiginin to (9.9). Mɔgɔw bena ban a ra, nka ale le bena ke Ala ta mɔgɔw kɔrɔsibaga ye (11.7). Mɔgɔw bena ban a ra k'a faga, k'a sɔrɔ ale le ye Ala ta ciraden ye (12.9–10).

Kitabu kɔnɔkɔw

Cira Jakariya ka tagamasiyen minw ye (1–8)

Ala bena a ta kiti ben siya tɔw kan (9.1–8)

Ala bena hera ni sebagaya di a ta mɔgɔw ma (9.9–14)

Ala ko Izirayeli ye nimisa ka kojugu dabra

1 ¹ Dariyusi ta masaya san flanan karo seeginan na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Berekiya dence Jakariya ma; Berekiya tun ye Ido dence ye. Ala k'a fɔ Jakariya ye ko: ² «Matigi Ala dimina aw bemaw kɔrɔ kosebe. ³ A fɔ nin mɔgɔw ye ko Fangatigi Ala ko:

«Aw ye sekɔ ka na ne fe!

Fangatigi Ala ko ten.

Ni o kera, ne fana bena sekɔ aw fe.

Fangatigi Ala ko ten.»

⁴ «Aw kana ke i ko aw bemaw; fɔlɔfɔlɔ ciraw tun ka Ala ta kuma lase olugu ma, ko Fangatigi Ala ko: «Aw ye bɔ aw ta sirajuguw kan, ka aw ta kewalejuguw dabra! Nka o ma ne lamɛn, o fana ma o janto ne ta kumaw ra. Matigi Ala ko ten.»

⁵ «Ayiwa, aw bemaw be min sisan? Yala o ciraw tun be se ka to si ra fɔ bi wa? ⁶ O beɛ n'a ta, ne tun ka ne ta kumaw, ani ne ta cifɔnin minw fɔ ne ta baaradenw ye, minw ye ciraw ye, yala o kumaw ma na ben aw bemaw kan wa? Aw bemaw yere nana nimisa, k'a fɔ ko: «Fangatigi Ala ka min latige, a ka o le ke an na, ka kaɲa ni an ta sirajuguw ni an ta kewalejuguw ye.» »

Siko fɔlɔ: sow

⁷ Dariyusi ta masaya san flanan karo tan ni kelennan na, min ye Sebati karo^a ye, o karo tere mugan ni naaninan, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Jakariya ma, min tun ye Ido dence Berekiya ta dence ye. Jakariya ko: ⁸ O lon su fe, ne ka ce dɔ yelenin ye so wulenman dɔ kan, a lɔnin be mirite yiriw ce ra, dingakɔnɔyɔrɔ dɔ ra. So wulenman dɔw, ani so finman bisigi dɔw, ani so gbɛman dɔw tun b'a kɔ fe. ⁹ Ne k'a jininka ko: «Ne matigice, nin sow ye mun sow le ye?» Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale ko ne ma ko: «Nin sow kɔrɔ ye min ye, ne bena o fɔ i ye!» ¹⁰ Ce min tun lɔnin be mirite yiriw ce ra, ale ka kuma ta, k'a fɔ ko: «Matigi Ala ka olugu le ci ka taga dunuɲa yɔrɔw beɛ yaala.» ¹¹ Matigi Ala ta meleke min lɔnin tun be mirite yiriw ce ra, sotigiw kumana o fe, k'a fɔ a ye ko: «An ka dunuɲa yɔrɔ beɛ yaala; an k'a ye ko dunuɲa yɔrɔ beɛ be laganfiya ni ɲasuma le ra.» ¹² Matigi Ala ta meleke ka o jaabi k'a fɔ ko: «Fangatigi Ala, i dimina Zeruzalemu ni Zuda dugu tɔ minw kɔrɔ kabini san biwolonfla, i bena hina o duguw ra wagati juman le sa?» ¹³ Meleke min tun be

^a1.7 Sebati karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tan ni kelennan ye.

kumana ni ne ye, Matigi Ala ka o meleke jaabi ni kumadiman ye, ani jususaarokuma. ¹⁴ Meleke min tun be kumana ni ne ye, o k'a fo ne ye ko: «A fo bee ye, ko Fangatigi Ala ko:

«Ne ka Zeruzalemu ni Siyon kanu ni kanuyaba le ye.

¹⁵ O koson siya minw nasumanin siginin be, ne dimininba lo olugu koru;
sabu ne tun dimina donin donin le ne ta magow koru,

nka olugu le ka do fara o ta koru kan.»

¹⁶ O koson Matigi Ala ko:

«Ne bena seko ka na Zeruzalemu ni hina ye.

Ne ta batoso bena lo Zeruzalemu tuun.

O bena juru la Zeruzalemu dugu kan,

k'a suma, k'a lo kokura.

Fangatigi Ala ko ten!»

¹⁷ A fo bee ye tuun ko Fangatigi Ala ko:

«Fennumanw bena caya ne ta duguw konu tuun;

Matigi Ala bena Siyon dugumagow jusu saaro tuun,

ka Zeruzalemu panawoloma k'a ke a ta dugu ye.» »

Siko flanan: gban fla ni numuce naani

2 ¹ O ko, ne ka ne na korota ka gban^b naani ye.

² Meleke min tun be kumana ne fe, ne ka o jininka ko: «Nin ye mun ye?» A ka ne jaabi ko: «Nin gbanw le ka Zuda ni Izirayeli ni Zeruzalemu dugumagow janjan.»

³ O ko, Matigi Ala ka numuce naani yira ne ra. ⁴ Ne k'a jininka ko: «Ninnugu be nana mun le ke?» A ka ne jaabi ko: «Gban minw ka Zuda ta magow janjan, fo o si te se ka o kun korota tuun, o nana ka na siranyaba bla o gbanw le ra, ka o gbanw karikari, sabu siya minw ka o ta fanga sigi Zuda kan ka Zuda ta magow bee janjan, gbanw ye olugu tagamasienw le ye.»

Siko sabanan: sumanikejuru

⁵ O ko, ne ka ne na korota ka ce do ye, sumanikejuru b'a boro. ⁶ Ne k'a jininka ko: «I be tagara min le?» A ka ne jaabi ko: «Ne be tagara Zeruzalemu dugu le suma k'a bonya ni a janya lon.» ⁷ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale gbarara ka na; meleke do were nana ale kunben, ⁸ k'a fo a ye ko: «Bori, i ye taga a fo nin kanbelen jurutigi ye ko:

«Zeruzalemu dugu tena se ka lamini ni kogo ye tuun,
a konomagow, ani a beganw cayakojugu fe.

⁹ Ne Ala yere le bena ke kogo tasumaman ye,
ka Zeruzalemu dugu lamini, ka ke dugu koru ye.

Matigi Ala ko ten!» »

Ala be magow wele

¹⁰ «Aw ye wuri, aw ye wuri!

Aw ye bori ka bo sahiliyanfan jamana ra.

Matigi Ala ko ten.

Sabu ne tun ka aw janjan

ka aw lataga dununa fan naani na.

Matigi Ala ko ten.

¹¹ Aw ye wuri, Siyon dugumagow!

Aw ye wuri ka bori, aw minw siginin be Babiloni* dugu konu.»

¹² Sabu Fangatigi Ala ka sebgaya di ne ma, ka ne ci; siya minw ka aw borofenw ce a b'a fo olugu ye, ko:

«Ni mago o mago ka maga aw ra,
a kera i ko o tigi k'a boro su ne yere paden le ra.

¹³ Ne koni bena ne boro korota o magow kama,
k'a to o magow ta jonw yere ye o borofenw ce.»

Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci.

¹⁴ «Siyon dugumagow, aw ye kule ci ka jagari;

sabu ne be nana ka na sigi aw ce ra.

Fangatigi Ala ko ten.

¹⁵ O lon na, siya caman bena don Matigi Ala ta jen ra,

ka ke Matigi Ala ta magow ye.

O ra ne Matigi Ala, ne bena sigi aw ce ra. Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe.»

^b2.1 Gbanw, o ye siyaw ta fanga tagamasienw ye.

¹⁶ Matigi Ala bena Zuda le ke a yere sigiyɔɔ ye, a ta jamana saninman kɔɔ,
ka Zeruzalemu panawoloma tuun k'a ke a ta dugu ye.

¹⁷ Danfenw bee ye je Matigi Ala ja kɔɔ;
sabu a be wurira ka bo a ta yɔɔ saninman na ka na.

Siko naaninan: sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe

3 ¹ O ko, Ala ka sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe yira ne ra; a lɔnin tun be Matigi Ala ta meleke ja fe,
Setana lɔnin be a kininboroyanfan na, a b'a jarakira. ² Matigi Ala ko Setana ma ko: «Matigi Ala ye kuma
ben ele kan, Setana, Matigi Ala ye kuma ben ele kan, Matigi Ala min ka Zeruzalemu dugu panawoloma. Yala
nin ce te i ko lɔgɔkurun min bɔra tasma ra wa?»

³ O y'a sɔɔ Yosuwe lɔnin tun be meleke ja kɔɔ ni fani nɔgɔninw le ye a kan na. ⁴ Minw tun lɔnin be meleke
ja fe, meleke k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a ta fani nɔgɔninw bo a ra!» A k'a fo Yosuwe ye ko: «A fle, ne ka i ta
jurumunw bo i ra; ne bena fani numanmanw le don i ra.»

⁵ Ne ko: «Aw ye jalamugu saninman do fana melege a kun na!» O ka jalamugu saninman do melege a kun
na, ka faniw don a ra. Matigi Ala ta meleke tun lɔnin be.

⁶ Matigi Ala ta meleke ka nin layiri ta Yosuwe ye; ⁷ a ko Fangatigi Ala ko:

«Ni i ka ne ta siraw tagama
ka ne ta kumaw lamɛn,
ele le bena sigi ne ta so kunna,
ka ne ta lu kɔɔsi.
Minw be yan,
ne bena i sigi olugu ta sigiyɔɔ nɔgɔn na.

⁸ «Ele sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe, ele ye nin kumaw lamɛn,
ani i jenɔgɔn minw be ni i ye.

O mɔgɔw ye ko nataw tagamasiyennumanw le ye.

Ne bena ne ta baarden ci ka na; a tɔgɔ ye ko Yiri Falentɔ^c.

⁹ A fle, ne ka kabakuru min bla Yosuwe ja fe;

paden wolonfla le be o kabakuru kelenpe ra.

Ne yere le bena o kabakuru ta seberi ke a kan.

Fangatigi Ala ko ten!

Ne bena nin jamana ta jurumun kafari lon kelen na.

¹⁰ O lon na kɔni, aw bena nɔgɔn wele ka na sigi rezensusunw kɔɔ,

ka nɔgɔn wele ka na sigi torosunw kɔɔ.

Fangatigi Ala ko ten.»

Siko loorunan: fitinablanan ni oliviyesunw

4 ¹ Meleke min tun be kumana ni ne ye, o nana tuun, ka na ne lakunu, i ko o be mɔgɔ lakunu sunɔgɔ ra
cogo min na. ² A ko ne ma ko: «I ja be mun le ra?» Ne ko: «Ne ja be fitinablanan do ra, a bee ye sanin ye;
fitinadaga do b'a kunna, fitina wolonfla siginin b'a san fe, ani fitinajuru temeyɔɔ wolonfla. ³ Oliviyesun fla
turunin be fitinablanan kɔɔ, kelen b'a kininboroyanfan na, to kelen b'a numanboroyanfan na.»

⁴ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ne ka kuma ta tuun ka ale jininka; ne ko: «Ne matigice, nin kow
kɔɔ ye di le?» ⁵ Meleke ka ne jaabi ko: «I ma nin lon wa?» Ne ko: «On-on, ne matigice!» ⁶ A ko ne ma ko:
«Matigi Ala be kuma min lase Zorobabeli ma, o fle nin ye:

«Aw ta fanga no te,
aw ta baraka no te,
nka ne Nin* no lo,
Fangatigi Ala ko ten!»

⁷ Ele ye mun le ye Zorobabeli ja fe?

Ele kuru belebebeba, i bena ci, ka dakaɔa.

Bon ta kabakuru folo bena bo ele ra;

mɔgɔw bena kule k'a fo ko: «Ala ta numanya lo! Ala ta numanya lo!» »

⁸ O ko, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko: ⁹ «Zorobabeli boro le ka nin batoso jubɔ, a boro le
bena a laban fana. Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe. ¹⁰ Jon le tun be jonna nin baara
ra, a daminawagati ra, ko a ka dɔgɔ? Ni mɔgɔw nana bonlɔjuru ye Zorobabeli boro a be bon lɔra, o bena
ɔgari.

«Ayiwa, nin fitina wolonfla ye Matigi Ala padenw le ye, minw be dunuɔa yɔɔ bee yaala.»

^c3.8 Yiri Falentɔ: Aw ye nin yɔɔw fle: (Yeremi 23.5; 33.15, Ezayi 11.1).

¹¹ Ne ka kuma ta, k'a pininka tuun, ko: «Nin oliviyesun fla min be fitinablanan kininboroyanfan ni a numanboroyanfan na, olugu ye mun ye?» ¹² Ne k'a pininka a sijaga flanan na tuun ko: «Oliviyeye yiriboro fla min be saninbere woman kɔɔ, turu saninman* be bɔra minw wow fe, o ye mun ye?» ¹³ A ka ne jaabi ko: «Ele ma o lɔn wa?» Ne ko: «Ɔn-ɔn, ne matigice!» ¹⁴ A ko: «Turu saninman kera mɔgɔ minw kun na, ka o bla danna dunuɔa beɛ tigi Ala ta baara kama, olugu lo.»

Siko wɔɔɔɔnan: gbolo kitabu

5 ¹ Ne ka ne ɔa kɔɔɔta ka fleri ke tuun; ne ka gbolo dɔ melegenin temetɔ ye san fe. ² Meleke ka ne pininka ko: «I ɔa be mun le ra?» Ne ko: «Ne ɔa be gbolo dɔ melegenin temetɔ ra san fe. A janya ye nɔngɔn^d ɔa mugaɔ, a bonya ye nɔngɔn ɔa tan.» ³ Meleke ko ne ma ko: «Nin ye danga le ye, min be benna jamana beɛ lajennin kan. A sebera a ɔa kelen kan ko sonw beɛ bena gben ka bɔ yan; a sebera a ɔa tɔ kelen kan ko minw beɛ be kari gbansan, ko olugu beɛ bena gben ka bɔ yan.

⁴ «Ne bena danga lajigi,
Fangatigi Ala ko ten;
ka danga ladon sonw ta bon kɔɔɔ,
ani mɔgɔ minw be kari ni ne tɔgɔ ye faninya kan.
Danga bena jigi o ta bon kɔɔɔ, k'a halaki,
a ni a bonlɔyiriw ni bon kabakuruw beɛ.» »

Siko wolonflanan: muso siginin minan kɔɔɔ

⁵ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale gbarara ne ra, k'a fɔ ne ye ko: «I ɔa kɔɔɔta k'a fle fen min be nana!» ⁶ Ne k'a pininka ko: «Mun lo?» A ko: «Minan dɔ le be nana!» A ko tuun ko: «Nin ye jamana beɛ lajennin ta jurumun tagamasiyen le ye!» ⁷ O kɔ, datugunan negeraman min tun be o minan da ra, o datugunan wurira. Muso dɔ siginin tun be minan kɔɔɔ. ⁸ A ko: «Nin ye juguya tagamasiyen le ye!» A ka muso digi k'a don minan kɔɔɔ, ka datugunan negeraman digi k'a datugu a da ra.

⁹ Ne ka ne ɔa kɔɔɔta tuun, ka muso fla ye o be nana san fe. O tun be o kamanw lamagara fɔɔɔ kan ka na. O kamanw tun be i ko baninkɔɔ kamanw. O nana minan ta ka taga ni a ye san ni dugu ce. ¹⁰ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ne ka ale pininka ko: «O be tagara ni minan ye min le?» ¹¹ A ka ne jaabi ko: «O be tagara so dɔ le lɔ a ye Babilɔni^e mara ra. Ni o so lɔra ka ban, o bena minan bla a blayɔɔ ra yi.»

Siko seeginan: sowotoro naani

6 ¹ Ne ka ne ɔa kɔɔɔta tuun, ka fleri ke, ka sowotoro naani bɔɔɔ ye kuru fla furance ra; o kuruw siranegeraman tun lo. ² Sowotoro fɔlɔ ta sow tun ye wulenman ye, flanan ta sow tun ye finman ye, ³ sabanan ta sow tun ye gbeman ye, naaninan ta sow tun ye ɔegenɔegenman ye.

⁴ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ne ka o pininka, ko: «Nin fenw ye mun ye?» ⁵ Meleke ka ne jaabi ko: «Sankolo fan naani ta fɔɔɔw le be bɔra ka taga; o tun siginin be dunuɔa beɛ tigi Ala ɔa kɔɔɔ.» ⁶ So finmanw ta sowotoro be tagara sahiliyanfan jamana fan le ra. So gbemanw ta sowotoro be tagara terebenyanfan jamana fan le ra. So ɔegenɔegenmanw ta sowotoro be tagara woroduguyanfan fan le ra. ⁷ So wulenmanw bɔra minke, olugu tun kɔɔɔɔnin lo ka taga dunuɔa yaala. Meleke k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga, ka taga dunuɔa yaala!» O bɔra ka taga dunuɔa yaala. ⁸ Meleke ka ne wele k'a fɔ ne ye ko: «A fle, minw bɔra ka taga sahiliyanfan jamana fan na, olugu le bena ne ta dimi mala sahiliyanfan jamana kɔɔɔ.»

Ala ka fanga di Yosuwe ma

⁹ Matigi Ala kumana ne fe k'a fɔ ne ye ko: ¹⁰ «Mɔgɔ minaninw ka fen minw di Helidayi, ani Tobiya, ani Yedaya ma, taga o fenw mina. Wuri i ye taga bi yere Sofoni dence Yoziyasi ta so kɔɔɔ; o mɔgɔw bɔra Babilɔni ka na jigi o so le kɔɔɔ. ¹¹ I ye o warigbe ni o sanin mina, ka masafugula dɔ lalaga ni a ye, ka o biri sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe kun na, min ye Yosadaki dence ye. ¹² O kɔ, i y'a fɔ a ye ko Fangatigi Ala ko:

«Ce min tɔgɔ ye ko Yiri Falentɔ,
o le ye nin ye;
a bena to a nɔ ra ka falen,
ka Matigi Ala ta batoso lɔ.
¹³ Ale le bena Matigi Ala ta batoso lɔ.
A bena masaya bonya sɔɔɔ,
ka sigi masaya ra a ta masasiginan kan k'a ta jamana mara.
A bena to masaya ra ka ke sarakalasebaga ye fana.
A bena o baara fla beɛ ke ka ɔa.»

^d5.2 Nɔngɔn ɔa kelen be se ka ben metere tarance le ma.

^e5.11 Babilɔni, walama Sinehari, o yɔɔ kera kojugu tagamasiyen le ye.

¹⁴ «Masafugula bena bla Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, janko ka mɔgɔw hakiri jigi Helidayi,^f ni Tobiya, ani Yedaya, ani Sofoni dence Yoziyasi^g ta ko ra.»

¹⁵ Mɔgɔ minw yɔrɔ ka jan, olugu bena na, ka na baara ke ka Matigi Ala ta batoso lɔ. Ni o kera, aw bena a lɔn ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe. Ni aw ka sɔn ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn ka ja, o kow bena ke k'a dafa.

Batori min ka di Ala ye

7 ¹ Masace Dariyusi ta masaya san naaninan na, o san karo kɔnɔntɔnnan na, min ye Kisilevu karo^h ye, o karo tere naaninan, Matigi Ala k'a ta kuma lase Jakariya ma tuun.

² Ayiwa, Betelikaw tun ka Sareseri ni Regemu Meleki ni o ta mɔgɔ dɔw ci, ka taga Matigi Ala daari. ³ O tagara Fangatigi Ala ta batoso sarakalasebagaw ni a ta ciraw jininka ko: «Yala an ka kan ka to ka kasi, ka an yere bari an diyanyakow be ra, san karo loorunan na, i n'a fɔ an tun be deri k'a ke cogo min na kabini san caman wa?»

⁴ Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fɔ ko: ⁵ «Kuma jamana mɔgɔw be fe, ani sarakalasebagaw, ka o jininka ko: «Tuma min na aw tun be to ka sun don san karo loorunan ni a karo wolonflanana na, fɔ san biwolonfla, yala can ra aw tun ka sun don ne le kosɔn wa? ⁶ Ni aw fana tun be domuni ke ka min, yala aw tun te o domuniw ni minniw kera aw yere ta nafa le kama wa? ⁷ Yala Matigi Ala tun ma o kuma kelenw le don ciraw da ra fɔlɔfɔlɔ k'a fɔ aw ye, wagati min na mɔgɔw tun siginin be Zeruzalemu ni a kerefeduguw kɔnɔ nasuma ra, ani wagati min mɔgɔw tun be jamana woroduguyanfan ni jamana dugumayanfan na wa?» »

Ala ta mɔgɔw ta kanminabariya

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Jakariya ma tuun, ko:

⁹ Fangatigi Ala ko:

«Aw ye kiti tige ka kapa ni can ye;
aw ye jɔgɔn mina ni numanya ni hina ye.

¹⁰ Aw kana muso ce saninw, ani feritaw, ani lonanw, ani fagantanw tɔrɔ.
Aw kana kojugu naninya aw jusu ra jɔgɔn kama!

¹¹ «Nka o ma o janto ne ta kuma ra.

O murutira, o ka o kɔ di ne ma,
ka o torokun gbeleya,
janko o kana ne ta kuma lamɛn.

¹² O ka o jusukun gbeleya i ko lulu,
janko Fangatigi Ala tun k'a ta sariyaw ni a ta kuma minw lase ciraw ma fɔlɔfɔlɔ a Nin* baraka ra,
k'a fɔ o ye, o kana o lamɛn.

O le k'a to Fangatigi Ala dimina o kɔrɔ kosebe; a ko:

¹³ «Wagati min ne tun ka o wele,
o tun ma sɔn ka ne lamɛn.
Sisan olugu fana bena ne wele,
ne tena o lamɛn.
Fangatigi Ala ko ten.»

¹⁴ «O kosɔn ne ka o janjan ka taga siya werew ce ra,
o ma siya minw lɔn.

O ta jamana lakolon tora o kɔ fe;
mɔgɔ te don a kɔnɔ, mɔgɔ te bɔ a kɔnɔ.
Jamana min tun ye jamanapuman ye,
o le kera jamana lakolon ye.»

Ala ka hera layiri ta Zeruzalemu dugu ye

8 ¹ Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

² Fangatigi Ala ko:

«Ne ka Siyɔn dugu kanu ni kanuyagbelen le ye,
o ta kanuya baraka bonyara ne jusu ra kosebe.»

³ Matigi Ala ko:

^f6.14 Helidayi: Heburukan na a fɔra ko: Helemu.

^g6.14 Yoziyasi: Heburukan na a fɔra ko: Heni.

^h7.1 Kisilevu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo kɔnɔntɔnnan ye.

«Ne bena kɔsegi ka na Siyɔn dugu kɔnɔ tuun.
 Ne bena na sigi Zeruzalemu tuun.
 Zeruzalemu dugu bena wele ko can ta dugu;
 Fangatigi Ala ta kuru bena wele ko kuru saninman.»

⁴ Fangatigi Ala ko:

«Cɛkɔrɔɓaw, ani musokɔrɔɓaw
 bena na sigi Zeruzalemu dugu siradaw ra tuun;
 o bɛɛ ta tagamabere bɛ kɛ o boro,
 sabu o bɛɛ bena sijan sɔrɔ, ka kɔrɔya kosebɛ.

⁵ Dugu siradaw bena fa cɛdenninw ni musodenninw na;
 olugu bena to ka toron kɛ siradaw ra.»

⁶ Fangatigi Ala ko:

«Jamana mɔgɔ tɔ minw tora,
 nin ko bena kɛ koba le ye olugu na na;
 nka ne fɛ nin tɛ koba ye!

Fangatigi Ala ko ten.»

⁷ Fangatigi Ala ko:

«A flɛ, ne bena ne ta mɔgɔw kisi ka bɔ terebɔyanfan mɔgɔw boro,
 ka o kisi ka bɔ terebenyanfan mɔgɔw boro.

⁸ Ne bena o lasekɔ tuun,
 ka na o sigi Zeruzalemu dugu kɔnɔ.
 O bena kɛ ne ta mɔgɔw ye,
 ne bena kɛ o ta Ala ye,
 can ni terenninya kan.»

⁹ Fangatigi Ala ko:

«Aw ye baraka don aw yere ra!
 Wagati min Matigi Ala ta so tun bɛ lɔra,
 cira minw kumana o so jubɔwagati ra,
 o ciraw tun ka kuma minw fɔ,
 aw bɛ o kuma kelenw le menna bi.

¹⁰ Sani o wagati ye se,
 sara tun tɛ mɔgɔ si ta baara ra,
 sara tun tɛ began si ta baara ra.
 Mɔgɔ si tun tɛ se ka don walama ka bɔ a yere sago ma,
 aw juguw nasiran kosɔn;
 sabu ne tun ka mɔgɔw bɛɛ kɛ ɲɔgɔn juguw ye.

¹¹ Nka nin mɔgɔ tɔ minw tora sisan,
 ne tena olugu mina i ko ne tun k'a kɛ cogo min na fɔlɔfɔlɔ.»
 Fangatigi Ala ko ten.

¹² «Sabu ne bena hera caya jamana kɔnɔ.
 Rezen bena den ka na,
 simanw bena na forow ra,
 sanji bena na.
 Ne bena nin fenw bɛɛ di nin jamana mɔgɔ tɔw ma.

¹³ «E, Zuda, ani Izirayeli,
 aw tun kera jamana danganin ye siya tɔw cɛ ra cogo min na,
 o cogo kelen na ne bena aw kisi ka baraka don aw ra.
 Aw kana siran,
 aw ye aw ja gbeleya.»

¹⁴ Sabu Fangatigi Ala ko:

«Wagati min na aw tun ka ne jusu bɔ,
 ne tun k'a latige cogo min na ko ne bena aw halaki,
 ko hali ne tena hina aw ra,
 Fangatigi ko ten,

¹⁵ o cogo ra, sisan ne k'a latige

ka kojuman le ke Zeruzalemu ni Zuda ye tuun.

Aw kana siran.

¹⁶Aw ka kan ka min ke, o fle nin ye:

Aw ye can fo jagon ye,

aw ta kititigeyow ra, aw ye kiti tige can kan,

ka hera don magow ni jagon ce.

¹⁷Aw si kana kojugu naninya aw jusu ra aw magojagon kama.

Aw kana kari faninya kan;

sabu ne be o fenw bee koninya.

Matigi Ala ko ten.»

Nanasisi bena ye lema ka ke pagari ye

¹⁸Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko Fangatigi Ala ko: ¹⁹«San karo naaninan ta sun, ani san karo loorunan ta sun, ani san karo wolonflanan ta sun, ani san karo tannan ta sun, o bee bena ye lema ka ke Zuda ta magow fe ninsondiyalonw, ani pagarilonw, ani hera panagbelonw le ye. O koson aw ye can ni hera le kanu.»

²⁰Fangatigi Ala ko:

«Magow bena na tuun;

dugu caman ta magow bena na.

²¹Dugu do ta magow bena taga a fo dugu were ta magow ye ko:

«An ye taga Matigi Ala daari,

an ye taga Fangatigi Ala ko!

Anw fana be taga!»

²²Jamana caman ta magow,

ani siya barakamanw bena na Fangatigi Ala ta jenogonya jini Zeruzalemu,

ka na Matigi Ala daari.»

²³Fangatigi Ala ko:

«O lon na, ce tan bena bo siya werew ra,

siya minw be kan werew fo,

ka na Yahudiya ce kelen mina a ta derege senkowow ma,

k'a fo a ye ko:

«An be taga ni i ye,

sabu an k'a men ko Ala be ni aw ye!» »

Ala bena siyaw ta kiti tige ka o saninya

9¹Matigi Ala ta kuma:

Matigi Ala ta kuma fora Hadaraki jamana kama.

A bena se Damasi dugu fana ma;

sabu Matigi Ala na lonin be adamadenw bee ra

i n'a fo a na be Izirayelimogow ra cogo min na.

²Ala ta kuma sera Hamati dugu fana ma,

o dugu min be Damasi dugu kor;

Tiri dugu ni Sidon dugu fana sen b'a ra,

olugu ni o ta ceguya bee.

³Tirikaw ka sankasojan do le lo;

o ka warigbe lajen caman i ko dugukolo buguri,

ka sanin lajen caman i ko bogomugu min be sirada ra.

⁴Nka a fle, Matigi bena o borofenw bee bosi o ra,

ka o ta dugu laminikogow ben kogji ra,

ka tasuma ke ka dugu yere jeni.

⁵Ni Asikalonkaw nana o ye, siranya bena olugu mina.

Ni Gazakaw fana nana o ye, siranya bena jatige bla olugu ra.

Ekuronkaw koni, olugu jigi tigera.

Masace tena ke Gazakaw fe tuun,

magow tena sigi Asikalon tuun.

⁶ Siya jagaminin daw le bena sigi Azidadi dugu kono.

Ne bena Filisikaw ta yerebonya bee bo o ra.

⁷ Ne tena a to o ye josonsogow joriw min tuun,
ne tena a to o ye o sogo haramuninw jimi tuun.

O ta mago to minw tora,

olugu fana bena ke an ta Ala ta mago daw ye,

ka ke Zuda jamana namago daw ye.

Ekurankaw bena ke i ko Yebusikaw.

⁸ Ne bena ne ta so lamini, k'a korosi,

janko kerekejama si temeto kana na se a ma.

Fangatigi si tena o minako juguya tuun,

sabu sisan ne yere ja be o korosira.

Hera masace min bena na

⁹ Aw ye jagari kosebe, Siyon dugumagow!

Aw ye jagarikanbaw bo, Zeruzalemu dugumagow!

A fle, aw ta masace be nana aw fe!

A terennin lo, a ka se soru;

a majiginin yelenin be fali le kan;

a yelennin be faliden do kan,

falimuso ta falidennin.

¹⁰ Ne bena kerekewotorow tunu ka bo Efirayimu,

ka kerekesow bee ban Zeruzalemu.

Kere be ke ni kalan minw ye, ne bena o karikari.

Ale bena hera kibaroya le fo magow ye.

A ta masaya bena bo kogaji do ra ka taga a bla do ra,

ka bo Efirati ba ra, ka taga a bla fo dunuɗa dan na.

Ala ta magow ta kisicogo

¹¹ Ele koni, ne ka jentogonya* min don ni ele ye ni began sarakaw jori ye,
o jentogonya koson, ne bena i ta mago minaninw labo dinga jintan kono.

¹² Aw ye seko aw ta dugu barakaman kono,

jigi be aw mago minanin minw fe.

Ne b'a fo aw ye tuun bi, ko aw bonona fen o fen na,

ko ne bena o jagon fla le seko aw ma.

¹³ Sabu ne bena Zuda le ke ne ta kalan ye, ka o kalan sama;

ka Efirayimu ke a bijew ye, ka o don kalan na.

Ele Siyon, ne bena i dencew lawuri!

Ele Geresi jamana, ne bena Siyon dencew lawuri ele dencew le kama,

ka Siyon ke i ko cefari ta kerekemuru.

¹⁴ Matigi Ala bena teme o kunna;

a bena a ta bijew bon i ko sanmanamana.

Dunupatigi Ala bena buru fiye;

a bena taga a juguw kere ni woroduguyanfan ta sanfotoba ta baraka le ye.

¹⁵ Fangatigi Ala bena o tanga.

O bena o juguw halaki;

o juguw be o bon ni kabakuru minw ye, o bena o bee cici.

O bena o juguw jori min, ka mankan ci, i ko mago minw ka doru min.

O bena fa o juguw jori ra i ko minan be fa beganw jori ra cogo min na,

k'a seriseri sarakajenifen* gbanw kan.

¹⁶ Matigi Ala, o ta Ala bena o kisi o lon na,

a bena o bosi i ko sagagbenbaga be a ta sagaw bosi cogo min na.

O bena noru soru i ko lulu min donna masafugula ra k'a cepa;

o bena noruba soru o ta jamana ra.

¹⁷ O ta bena diya de!

O ta bena ja yere le!

Siman bena baraka don cedenw na,

rezenjikura bena baraka don sungurudenw na.

Ala ka kisiri layiri ta a ta mɔ̀gɔ̀w ye

10¹ Aw ye Matigi Ala daari sanji ra,
ko a ye sanji di aw ma sanjilabanw wagati ra.

Matigi Ala le bena sanfɔ̀ɔ̀ɔ̀baw lawuri,
ka sanji caman di aw ma
ka binw falen bɛɛ ta foro ra.

² Sabu aw ta batofɛnw ta kumaw ye kumalakolonw le ye;
lagberikebagaw be faninyakow le yera.
Sikokebagaw be kumalakolonw le fɔ̀;
o ta jususaaro kumaw bɛɛ ye kumagbansanw le ye.
O kosɔ̀n mɔ̀gɔ̀w be yaala o kun fe
i ko saga minw sɛgenin lo, sabu gbenbaga te o ra.

³ Ne ta dimi wurira i ko tasuma sagagbenbagaw kama.
Ne bena o ta kuntigiw ta kojuguw sara di o ma;
sabu Fangatigi Ala bena a janto a ta sagakuru ra, min ye Zuda ta mɔ̀gɔ̀w ye.
A bena olugu le ke a ta kerekeso barakamanw ye.

⁴ Bon kabakuru fɔ̀ɔ̀ bena bɔ̀ Zuda le ra,
fanibon negebere bena bɔ̀ ale le ra,
o be taga kere ra ni kalan min ye, o bena bɔ̀ ale le ra;
kuntigiw bɛɛ lajennin bena bɔ̀ ale le ra.

⁵ O bena ke i ko cefariw;
ka o to kere ra, o be siradarabuguri dɔ̀ndɔ̀n ka taga.
O bena kere ke, sabu Matigi Ala be ni o ye.
O jugu minw yelenna sow kan, o bena maroya bla olugu ra.

⁶ Ne bena baraka don Zuda ta somɔ̀gɔ̀w ra;
ne bena Yusufu ta somɔ̀gɔ̀w kisi.
Ne bena o lasekɔ̀ o ta jamana ra, sabu ne be hina o ra.
A bena a ke i n'a fɔ̀ ne yere tun ma ban o ra;
sabu ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.
Ne bena o jaabi.

⁷ Efirayimu ta mɔ̀gɔ̀w bena ke i ko cefariw;
o jusu bena diya i ko mɔ̀gɔ̀ minw ka duven min.
O ta denw bena o ye, ka ninsɔ̀ndiya;
ɲagariba bena ke o jusu ra Matigi Ala kosɔ̀n.

⁸ Ne bena filen fiye ka o lajen,
sabu ne bena o kunmabɔ̀.

O bena caya tuun
i n'a fɔ̀ o tun ka ca cogo min na kakɔ̀ɔ̀.

⁹ Ne ka o janjan siyaw ce ra,
nka o bena to fɔ̀ o jamanajanw na yi, ka o hakiri jigi ne ra.
O ni o ta denw bena baro,
o bena sekɔ̀ ka na.

¹⁰ Ne bena o lana ka bɔ̀ Misiran jamana ra,
ka o lajen, ka o labɔ̀ Asiri jamana ra.
Ne bena o lana Galadi mara ra, ani Liban jamana ra;
o sigiyɔ̀ɔ̀ yere bena dɔ̀gɔ̀ya o ma.

¹¹ O bena kɔ̀gɔ̀ji cetige, ka bɔ̀ tɔ̀ɔ̀ɔ̀ ra.
Ala bena kɔ̀gɔ̀ji jikuruw gbasi ka o mala,
Nili baji dunmanyɔ̀ɔ̀w bɛɛ be ja.
Asiri jamana ta yerebonya bena ban,
Misirankaw ta masaya bena ben.

¹² Ne bena Matigi Ala ta baraka don o ra,
k'a to o ye tagama ni Matigi Ala tɔ̀gɔ̀ le ye.
Matigi Ala ko ten.

Fangatigiw ta fanga laban

11 ¹Liban jamana, aw ye aw ta jamana donda dayele,
 k'a to tasuma ye aw ta sediriyiriw jeni!
²Siperesi yiriw, aw ye maɓumankokanw fɔ, sabu sedirisunw benbenna!
 Yiri barakaman ceɓumanbaw halakira!
 Basan yirisunbaw, aw ye maɓumankokanw fɔ,
 sabu tufinba ta yiriw beɛ benbenna!
³Aw ye sagagbenbagaw ta kasikanw lamɛn,
 sabu o ta beɓanw ta domuniyɔɓɔɓumanw cenna!
 Aw ye jaradenw kasikan lamɛn,
 sabu Zuriden ta yirituba min tun ye o dogoyɔɓɔ ye, o halakira!

Sagagbenbaga fla ta tagamasiyenw

⁴Matigi Ala, ne ta Ala k'a fɔ ne ye ko: «Saga minw blara fagari kama, ke olugu gbenbaga ye! ⁵Minw be o san, ka o faga, mɔɔɔ tena olugu jaraki. Minw fana be o fiyeere, olugu b'a fɔ ko: «E, Matigi Ala baraka! Sabu ne kera fentigi ye.» O sagaw gbenbagaw yere si tena makari o ra ka o bɔsi.
⁶«Ayiwa, ne fana tena hina nin jamana mɔɔɔw ra tuun. Matigi Ala ko ten. Ne bena adamadenw don o mɔɔɔɔɔɔɔw boro, ka o don o ta masacew boro. Olugu bena jamana halaki pewu! Ne fana tena o bɔsi ka bɔ o boro.»
⁷Ayiwa, o saga minw blara fagari kama, ne kera olugu gbenbaga ye; ne ka ne janto o beɛ ra barakantanw le ra kosebe. Ne ka sagagbenbere fla ta; ne ka bere kelen tɔɔɔ la ko Neɛma, ka tɔ kelen tɔɔɔ la ko Jen. Ne ka ke sagaw gben ye. ⁸Karo kelen kɔɔɔ, ne ka sagagbenbaga saba labla. A laban ne jusu tun gbanna sagaw kɔɔɔ, olugu fana tun seɓera ne kɔɔɔ. ⁹O kera minke, ne k'a fɔ sagaw ye ko: «Ne tena ne janto aw ra tuun! Minw be sa, olugu ye sa! Minw be halaki, olugu ye halaki. Ni tɔ minw ka to, olugu ye ɓɔɓɔɔn domu.»
¹⁰Ne ta sagagbenbere min tɔɔɔ tun ye ko Neɛma, ne ka o mina k'a kari, k'a yira ko ne tun ka jenɔɔɔɔɔnya min don ni siyaw beɛ ye, ko ne ka o jenɔɔɔɔɔnya cɛn. ¹¹O jenɔɔɔɔɔnya cenna o lon na. O kera minke, saga barakantan minw tun be ne kɔɔɔsira, olugu k'a faamu ko nin tun ye Matigi Ala ta kuma le ye.
¹²Ne k'a fɔ o ye ko: «Ni a diyara aw ye, aw ye ne ta sara di ne ma; nka ni a ma diya aw ye, aw y'a to yi!» O ka ne sara ni warigbe bisaba ye. ¹³Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «O ka ne sara ke nin wariba min ye, taga o wari di dagalalagabaga ma!» Ne ka o warigbe bisaba ta ka taga a di dagalalagabaga ma, Matigi Ala ta batoso kɔɔɔ. ¹⁴O kɔ, ne ka ne ta sagagbenbere flanan fana kari, ne tun ka min tɔɔɔ la ko Jen; ne ka o ke k'a yira ko jenɔɔɔɔɔnya min tun be Zuda ni Izirayeli ce, ko o jenɔɔɔɔɔnya cenna.
¹⁵Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Sagagbenminan dɔw ta, ka i yere ke i ko sagagbenbaga hakirintan. ¹⁶Sabu, a fle, ne yere bena sagagbenbaga dɔ sigi jamana kɔɔɔ. Saga minw tununa, a tena a janto olugu ra; a tena taga sagadennin tununinw yɔɔɔɔɔini, a tena saga mandimininw flake, minw ka kene, a tena domuni di olugu ma. A bena to ka saga tɔɔɔninw sogo le domu, fɔ ka o sengbɔɔɔɔw beɛ cici.
¹⁷Sagagbenbaga hakirintan
 min be bori ka sagaw to,
 bɔɔɔ bena o sɔɔɔ!
 Kerekemuru y'a boro tige,
 k'a kininboro paden sɔɔɔ!
 A boro ye ja!
 A kininboro paden ye fiyen!»

Ala bena Zeruzalemukaw kisi

12 ¹Matigi Ala ka kuma min fɔ Izirayeli ta ko ra, o le ye nin ye:
 Matigi Ala min ka sankolo dan, ka dugukolo ju sigi,
 min ka adamaden hakiri don a ra, ale ko:
²«Ne bena Zeruzalemu ke minnifen fariman le ye; siya minw beɛ k'a lamini, olugu beɛ bena a min ka janamini. Zuda mara fana ta bena ke ten le, wagati min na o bena na Zeruzalemu lamini. ³A fle, o lon na kɔni, ne bena Zeruzalemu ke kabakuru gbirimanba le ye siyaw beɛ fe; ni min ko a b'a kɔɔɔta, o tigi b'a yere mandimi fɔ ka cejuguya. Dugukolo siyaw beɛ bena jen ko o b'a kere. ⁴O lon na, kɔni, Matigi Ala ko ten, ne bena jatige bla sow ra, ka fatɔya bla soboribagaw ra. Nka ne bena ne janto Zuda ta somɔɔɔw le ra, ka siya tɔw ta sow beɛ jaw fiyen! ⁵O tuma ra Zuda kuntigiw bena a fɔ o yere kɔɔɔ ko: «Zeruzalemukaw be o ta baraka sɔɔɔ ka bɔ Fangatigi Ala le ra, o ta Ala.»
⁶«O lon na, ne bena Zuda kuntigiw ke i ko tasuma min manana yiritu ce ma; ne bena o ke i ko tasuma min manana siman kansiriw ce ra. Jamana minw be o lamini na, o bena o jamana mɔɔɔw halaki fan beɛ ra. Nka Zeruzalemu dugu siginin bena to a nɔ ra. ⁷Matigi Ala bena kɔn ka Zuda ta somɔɔɔw le kisi, janko

Dawuda ta so ta bonya, ani Zeruzalemukaw ta bonya kana teme Zuda ta kan. ⁸O lon na, Matigi Ala bena Zeruzalemukaw tanga. O bee ra barakantan bena ke i ko Dawuda o lon na. Dawuda ta somogow bena ke i ko Ala yere, i ko Matigi Ala ta meleke min be tagama o ja fe.»

Ala bena a ta mogow saninya

⁹«O lon na, kɔni, siya min o min bena ben Zeruzalemu kan, ne bena wuri ka olugu bee halaki.

¹⁰«O ra, ne bena hina hakiri, ani Aladaari hakiri di Dawuda ta somogow, ani Zeruzalemukaw ma. Ni o kera, o tun ka ne min sogɔ ni biɛ ye, o bena o ja lo ne ra; o bena kasi ne kosɔn, i ko mogɔ be a ta den kelenpenin su kasi cogo min na. O bena o jusu kasi ne kosɔn i ko mogɔ be a jusu kasi a den folɔ su kunna cogo min na.

¹¹«O lon na, sangakasikan bena caya Zeruzalemu, k'a ke i ko Hadadi Rimɔn ta sangakasikan min jɔgɔn kera Megido kenegbe ra. ¹²Jamana bee bena sukasi ke. Gba bee bena a ta ke a danna. Dawuda ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna. Natan ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna. ¹³Levi ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna. Simeyi ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna. ¹⁴Gba tɔw bee bena o ta ke o danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna.»

Ala bena a ta jamana saninya

13 ¹«O lon na, bunun do bena dayele Dawuda ta somogow, ani Zeruzalemukaw bee kosɔn, janko ka o saninya ka bo o ta jurumunw ni o ta ko saninyabariw bee ra.

²«O lon na, kɔni, Fangatigi Ala ko ten, ne bena jow togow tunu ka bo jamana kɔnɔ pewu; mogɔ si hakiri tena to o ra tuun. Ne bena o ta ciraw fana labɔ jamana kɔnɔ, ani miiriya saninyabariw be mogɔ minw kɔnɔ.

³Ni mogɔ min belen ka cirayakuma fo tuun, o tigi worofa ni a woroba yere bena a fo a ma ko: «Ele ka kan ni fagari le ye, sabu i ka faninya fo ni Matigi Ala togɔ ye!» Tuma min na a be o cirayakuma fra, a yere worofa n'a woroba le bena a sogɔ ni kerekemuru ye.

⁴«O lon na, ciraw bee bena maroya k'a fo ko Ala ka fen do yira olugu ra, ko o be o cirayakuma fo. O tena sɔn ka begansi derege do don o yere ra tuun ka mogow lafiri.

⁵«O bee bena a fo ko: «Ne te cira ye de, ne ye senekɛbaga le ye; kabini ne denmisenman o ka ne bla sene le kama.» ⁶Ni mogɔ k'a jininka ko: «O tuma nin jorinɔ minw be i fari ra o ye mun ta le ye?» A bena o jaabi ko: «O ka ne bugɔ ka ne mandimi ne teri dow ta bon le kɔnɔ.» »

Ala bena a ta mogɔ minw janawoloma

⁷«Kerekemuru, i wuri ne ta sagagbenbaga kama!

I wuri ne jɛnɔgɔn kama!

Fangatigi Ala ko ten!

Sagagbenbaga faga, k'a to sagaw ye yerege.

Ne bena ben sagadenw kan.

⁸Jamana bee lajennin kɔnɔ,

Matigi Ala ko ten,

adamadenw tarannin taranyɔɔ saba, taranyɔɔ fla bena halaki,

taranyɔɔ kelen le bena kisi.

⁹Ne bena o taranyɔɔ kelen don tasuma ra,

ka o yeele ka o saninya i ko o be warigbe yeele k'a saninya cogo min na,

ka o segesege kosebe i ko o be sanin segesege cogo min na.

O bena ne togɔ wele,

ne fana bena o jaabi.

Ne bena a fo o ma ko: «Aw le ye ne ta mogow ye!»

Olugu fana bena a fo ko: «Matigi Ala le ye an ta Ala ye!» »

Matigi Ala ta lonba

14 ¹A fle, Matigi Ala ta lon do be nana yi. O lon na, aw juguw bena aw borofenw ce, k'a taran jɔgɔn na aw yere ta dugu kɔnɔ. ²Ne bena siyaw bee lajen, ka Zeruzalemu dugu kere. O bena dugu mina, ka bonw cen, ka ben musow kan. O bena dugumogow tarance mina ka taga ni o ye, nka mogɔ tɔw tena bo dugu kɔnɔ. ³O ko, Matigi Ala bena bo ka na o siyaw kere, i n'a fo a be deri ka kere ke cogo min na kerekelonw na. ⁴O lon na, a senw bena lo Oliviyesunw kuru kan, kuru min be Zeruzalemu dugu kɔɔ, tereɔyanfan na. Oliviyesunw kuru bena ci fla ye k'a ta tereɔyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na, k'a ke kurufurancɛba ye. Kuru fan kelen bena jenge ka taga sahiliyanfan fe, to kelen bena jenge ka taga woroduguyanfan fe. ⁵Aw bena bori ka don ne ta kuruw furancew ra, sabu kuruw furance janya bena se fo Asali. Aw bena bori i n'a fo aw tun borira dugukoloyereyere ja cogo min na Zuda masace Oziyasi ta wagati ra. O ko, Matigi Ala, ne ta

^{13.4} Ciraw tun be begansi le ke o kannaderege ye, k'a yira ko o ye Ala ta ciraw ye (Masacew flanan 1.8).

Ala bena na; a ta mɔgɔ saninmanw bɛɛ bena kɛ ni a ye. ⁶O lon na, kɔni, yeelen tɛna bɔ, walama nɛnɛ; ji fana tɛna suma fɔ ka simi. ⁷O lon bena kɛ a damannalon le ye. Matigi Ala kelenpe le ka o lon lɔn. Wagati bena cinjan, a tɛna kɛ tere ye, a fana tɛna kɛ su ye; tere bena bɔ su ta wagati ra. ⁸O lon na, bununji dɔw bena woyo ka bɔ Zeruzalɛmu; fan kelen bena woyo ka taga terebɔyanfan kɔgɔji fan na, a fan tɔ bena woyo ka taga terebenyanfan kɔgɔji fan na. O jiw bena woyo samiya fara teremana kan. ⁹Matigi Ala le bena kɛ dunuɲa bɛɛ ta masacɛ ye. O lon na, Matigi Ala kelenpe le bena kɛ Ala ye, a le kelenpe tɔgɔ le bena fɔ. ¹⁰Jamana bɛɛ lajennin bena kɛ i ko kɛnɛgɛ, k'a ta Geba ka taga a bla fɔ Rimɔn, Zeruzalɛmu woroduguyanfan na. Zeruzalɛmu bena kɔrɔta; a bena to a sigiyɔrɔ ra, k'a ta Boniyaminu ta Donda ra, ka taga a bla fɔ Donda Fɔlɔ ra, ani ka taga a bla fɔ dugu Nɔngɔn ta Donda ra, k'a ta Hananeheli ta sankasojan na ka taga a bla fɔ masacɛ ta rezenforogiyɔrɔw ra. ¹¹Mɔgɔw bena sigi Zeruzalɛmu. Halakiri tɛna kɛ yi tuun. Zeruzalɛmu bena to hera ni laganfiya ra.

¹²O kɔ, jamana minw bɛɛ tun tagara Zeruzalɛmu kɛɛ, Matigi Ala bena halakiri min lase olugu ma, o flɛ nin ye: O sogo bena kɛ tori ye, ka o lɔnin to o sen kan. O ɲadenw bena kɛ tori ye o ɲawow kɔnɔ. O nɛnw bena kɛ tori ye o da kɔnɔ. ¹³O lon na, Matigi Ala bena jatigɛba dɔ le bla o mɔgɔw ra. O bena ɲɔgɔn boro dɛɛ, ka ben ɲɔgɔn kan. ¹⁴Zuda ta mɔgɔw fana bena don o kɛɛ ra Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ. O bena o siyaw ta naforow bɛɛ cɛ, o siya minw bɛ o laminiw na: Sanin, ani warigɛ, ani fani camanba. ¹⁵Halakiri bena se hali sow fana ma, ani sofaliw, ani ɲɔgɔmɛw, ani faliw, ani bɛgan o bɛgan bɛ o ta yɔrɔ ra. O halakiri ni adamadenw ta bɛɛ bena kɛ kelen ye.

¹⁶Ni o kɛra, o siya minw bɛɛ tun nana Zeruzalɛmu kɛɛ, olugu ta mɔgɔ minw bɔsira o kɛɛ ra, olugu bena taga san o san ka taga masacɛ, Fangatigi Ala bato, ka gbatakɔrɔsigi ɲanagbɛ* kɛ. ¹⁷Ni dugukolo siya min o min ma taga Zeruzalɛmu ka taga masacɛ, Fangatigi Ala bato, olugu tɛna sanji sɔrɔ. ¹⁸Ni Misirankaw ma sɔn ka bɔ ka taga, o tɛna sanji sɔrɔ. Siya minw tun ma sɔn ka taga gbatakɔrɔsigi ɲanagbɛ kɛ, banajugu minw tun benna olugu kan, Matigi Ala bena o ɲɔgɔn le ben Misirankaw kan. ¹⁹O le bena kɛ Misirankaw ta sara ye, ani siya min o min tɛna sɔn ka taga gbatakɔrɔsigi ɲanagbɛ kɛ.

²⁰O lon na, tanan minw bɛ sow kan na, o bena a sɛbɛ o tananw kan ko: «A saninyara ka kɛ Matigi Ala ta ye». Nɛgɛdaga minw bɛ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, olugu fana bena saninya i ko jifiyɛ minw bɛ sarakajenifen* kɔrɔ. ²¹Nɛgɛdaga min o min bɛ Zeruzalɛmu ni Zuda, o bɛɛ bena saninya ka bla danna Fangatigi Ala ye. Ni mɔgɔ o mɔgɔ bɛ saraka bɔ, o tigi bena o nɛgɛdaga dɔ le ta ka sarakasogo tobi a kɔnɔ. Jagokɛbaga¹ si tɛna kɛ Fangatigi Ala ta batoso kɔnɔ tuun o wagati ra.

¹14.21 Jagokɛbaga: Heburukan na a sebera ko Kanaanaka.